

VYHODNOTENIE MEDZIREZORTNÉHO PRIPOMIENKOVÉHO KONANIA

Odporúčania adresované Slovenskej republike počas štvrtého kola Univerzálneho periodického hodnotenia Rady OSN pre ľudské práva

Spôsob pripomienkového konania

Počet vznesených pripomienok, z toho zásadných

34 /7

Počet vyhodnotených pripomienok

34

Počet akceptovaných pripomienok, z toho zásadných

8 /2

Počet čiastočne akceptovaných pripomienok, z toho zásadných

0 /0

Počet neakceptovaných pripomienok, z toho zásadných

25 /5

Rozporové konanie (s kým, kedy, s akým výsledkom)

Počet odstránených pripomienok

Počet neodstránených pripomienok

Sumarizácia vznesených pripomienok podľa subjektov

Č.	Subjekt	Pripomienky do termínu	Pripomienky po termíne	Nemali pripomienky	Vôbec nezaslali
1.	Generálna prokuratúra Slovenskej republiky	1 (1o,0z)	0 (0o,0z)		
2.	Konferencia biskupov Slovenska	5 (0o,5z)	0 (0o,0z)		
3.	Ministerstvo financií Slovenskej republiky	2 (0o,2z)	0 (0o,0z)		

4.	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky	2 (2o,0z)	0 (0o,0z)		
5.	Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky	7 (7o,0z)	0 (0o,0z)		
6.	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky	1 (1o,0z)	0 (0o,0z)		
7.	Slovenské národné stredisko pre ľudské práva	2 (2o,0z)	0 (0o,0z)		
8.	Verejnosť	14 (14o,0z)	0 (0o,0z)		
9.	Štatistický úrad Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
10.	Úrad pre verejné obstarávanie	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
11.	Protimonopolný úrad Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
12.	Národný bezpečnostný úrad	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
13.	Ministerstvo cestovného ruchu a športu Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
14.	Ministerstvo obrany Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
15.	Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
16.	Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
17.	Národná banka Slovenska	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
18.	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
19.	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	

20.	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
21.	Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
22.	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
23.	Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
24.	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
25.	Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
26.	Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
27.	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
28.	Úrad vlády Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
29.	Správa štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
30.	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
31.	Najvyšší súd Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
32.	Kancelária Ústavného súdu Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
33.	Odbor aproximácie práva sekcie vládnej legislatívy Úradu vlády SR	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
34.	Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
35.	Združenie miest a obcí Slovenska	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x

36.	Splnomocnenec vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
37.	Konfederácia odborových zväzov Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
38.	Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
39.	Republiková únia zamestnávateľov	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
40.	Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
41.	Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
42.	Asociácia priemyselných zväzov a dopravy	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
43.	Klub 500	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
44.	Úrad vlády Slovenskej republiky - podpredseda vlády Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
45.	Žilinský samosprávny kraj	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
46.	Košický samosprávny kraj	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
47.	Banskobystrický samosprávny kraj	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
48.	BRATISLAVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
49.	Trnavský samosprávny kraj	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
50.	Prešovský samosprávny kraj	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
51.	Nitriansky samosprávny kraj	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x

52.	Trenčiansky samosprávny kraj	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
53.	Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
54.	Únia miest Slovenska	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
55.	Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
56.	Úrad pre reguláciu sieťových odvetví	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
57.	Samosprávne kraje Slovenska	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
58.	Národná rada Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
	Spolu	34 (27o,7z)	0 (0o,0z)		

Vyhodnotenie vecných pripomienok je uvedené v tabuľkovej časti.

Vysvetlivky k použitým skratkám v tabuľke:

O – obyčajná

A – akceptovaná

Z – zásadná

N – neakceptovaná

ČA – čiastočne akceptovaná

Subjekt	Pripomienka	Typ	Vyh.	Spôsob vyhodnotenia
GPSR	Všeobecne - O: K vyššie uvedenému materiálu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky neuplatňuje pripomienky.	O		
KBS	Celému materiálu V celom texte materiálu Informácia o priebehu a výsledku posudzovania SR v rámci mechanizmu Univerzálneho periodického hodnotenia Rady OSN pre ľudské práva navrhujeme korigovať/vypustiť pojmy tzv. rodovej terminológie, najmä nasledovne: i) pojem „rod“ v UPR/156 úplne vypustiť, prípadne uviesť, že uvedený pojem použitý v súvislosti s odkazom na mužov a ženy, resp. pohlavie je v rozpore s Ústavou SR, ii) pojem „rodová rovnosť“ v príslušnom gramatickom tvare v celom texte preformulovať/preložiť na pojem „rovnosť žien a mužov“, rovnako je použitý napríklad v UPR/161, iii) pojem „rodovej diskriminácie“ v UPR/57 vypustiť, iv) pojem „rodové hľadiská“ v UPR/85 preformulovať/preložiť na „hľadiská pohlavia“, v) pojem „rodovo podmienené násilie“ v UPR/158 a UPR/168 a pojem „rodové násilie“ v UPR/166 preformulovať/preložiť na pojem „násilie podmienené pohlavím“ vi) pojem „potvrdzujúcich rodovú príslušnosť“ v UPR/216 preformulovať/preložiť na „podľa príslušnosti k pohlaviu“ a viii) pojem „rodová identita“ v príslušnom gramatickom tvare v celom texte vypustiť, prípadne uviesť, že tento pojem je v rozpore s Ústavou SR. Odôvodnenie: Navrhujeme, aby boli pojmy použité vo vlastnom materiáli Informácia o priebehu a výsledku posudzovania SR v rámci mechanizmu Univerzálneho periodického hodnotenia Rady OSN pre ľudské práva, ako aj v ostatných nadväzujúcich dokumentoch, zosúladené s Ústavou SR, s primárnym právom EÚ a záväznými medzinárodnými ľudsko-právnymi	Z	N	V celom texte materiálu nie je možné korigovať/vypustiť pojmy tzv. rodovej terminológie, nakoľko sa preklad originál verzie v anglickom jazyku, ktorý bol odoslaný Radou OSN pre ľudské práva v Ženeve, musí zhodovať s verziou v slovenskom jazyku.

dokumentami, ktorými je Slovenská republika viazaná. Pojem „rod“, resp. „rodový“ v kontexte kategórií pohlavia – ženy a muži nie je v súlade s Ústavou SR, záväznými ľudskoprávnymi dokumentami, ktorými je SR viazaná. Ústava SR ani žiadny záväzný základný ľudskoprávny dokument nepozná pojem „gender“, ale používa pojmy muži a ženy, ako kategórie pohlavia. Ústava SR používa pojem „rod“ ako aj pojem „pohlavie“, pričom pojem „rod“ neodkazuje na kategóriu „žien a mužov“, keďže žena a muž sú kategórie pohlavia. Ústava SR používa pojem „rod“ v jeho obvyklom lingvistickom význame, ako je uvedené v Slovníku slovenského jazyka, teda s odkazom na predkov a potomkov, na líniu rodu, vo význame „pôvod, zrod“. Uvedený pojem je prevzatý z Všeobecnej deklarácie ľudských práv, v ktorej je použitý pojem „birth“ a nie pojem „gender“. Trestný zákon obsahuje osobitný motív spáchania trestného činu z „nenávisťi voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, etnickej skupine, pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, farbu pleti, pohlavie, sexuálnu orientáciu, politické presvedčenie alebo náboženské vyznanie“. Prípadne v § 130 ods. 7 písm. c) TZ obsahuje výpočet: „... voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, farbe pleti, etnickej skupine, pôvodu rodu alebo pre ich náboženské vyznanie,...“. Pojem „rod“ z angl. gender sa nenachádza ani v zákone č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení. Zmluva o EÚ a Zmluva o fungovaní EÚ (a Charta základných práv EÚ) ako pramene primárneho práva v kvalite medzinárodnej zmluvy poznajú pojem „pohlavie“, v anglickom znení „sex“ a pojem „rovnosť medzi ženami a mužmi, – „equality between women and men“. V SR, ale ani v rámci EÚ neexistuje konsenzus, aby sa používal, prípadne zavádzal do právnej úpravy nový pojem gender alebo aby sa vytváral dvojité obsah pre pojem „rod“. Ak sa niektoré štáty v medzinárodnom priestore hlásia k zavedeniu sociálneho konštruktú „gender“, nevzniká z toho povinnosť			
--	--	--	--

	d'alším štátom, aby predmetnú prax iných štátov akceptovali. Pre chybné používanie pojmu nemôže byť dôvodom argument, že určité dokumenty v právnom poriadku SR, prípadne sekundárne právne akty EÚ v (nie všetkých) jazykových verziách používajú nekorektné právne pojmy, ktoré nie sú obsahovo v súlade s primárnym právom EÚ, resp. vnášajú jazykovú neprehľadnosť a nejednotnosť do právneho systému. Niektoré členské štáty prekladajú anglický pojem „gender“ ako pohlavie, „gender identity“ ako pohlavná identita a „gender-based violence“ ako „násilie páchané na základe pohlavia/násilie motivované pohlavím, atď. Slovenská republika uznáva a presadzuje rovnosť medzi mužmi a ženami, ako kategóriami pohlavia. Tzv. rodová terminológia oddeľuje pojem „rod“ od biologického pohlavia, čím zasahuje do otázok týkajúcich sa národnej identity SR, o ktorých neexistuje všeobecná zhoda v SR ani na úrovni členských štátov EÚ. V tejto súvislosti Národná rada Slovenskej republiky (viacnásobným hlasovaním) odmietla rodovú ideológiu v rámci postupu Slovenskej republiky, ktorý bol uplatnený v prípade riešenia otázky ratifikácie tzv. „Istanbulského dohovoru“. V nadväznosti na rozhodnutie NR SR uplatnila prezidentka Slovenskej republiky postup odoslaním listu Rade Európy, v ktorom informuje o tom, že SR sa nemôže stať zmluvnou stranou Istanbulského dohovoru obsahujúceho rodovú terminológiu, a že dohovor nebude prezidentkou ratifikovaný (k tomu pozri napríklad https://www.teraz.sk/najnovsie/brief-prezidentka-informovala-radu-eur/450438-clanok.html, zobrazené 9.8.2024). V súvislosti s predmetnou pripomienkou poukazujeme aj na skutočnosť, že ani pojem „rodová rovnosť“ nemá ustálenú právnu definíciu v slovenskom právnom poriadku ani v medzinárodnom práve. Na Slovensku nedisponujeme zákonnou definíciou rodovej rovnosti, ani doposiaľ nemáme jej samostatnú právnu úpravu. K tomu pozri: https://www.snslp.sk/wp-content/uploads/2019-19-Odborne-stanovisko-chranene-dovody-pohlavia-a-rodu.pdf (zobrazené 9.8.2024).			
--	---	--	--	--

KBS	odporúčania č. 225, 226, 231- 233 V materiáli Informácia o priebehu a výsledku posudzovania SR v rámci mechanizmu Univerzálneho periodického hodnotenia Rady OSN pre ľudské práva navrhujeme odporúčania č. 225, 226, 231- 233 korigovať nasledovne: i) odporúčanie č. 225: Stanovisko SR k odporúčaniam 225 navrhujeme zmeniť za neakceptované a doplniť nasledovné Odôvodnenie: vid' stanovisko k UPR /216 - 224 a 227- 230 a k UPR/226, 231- 233 ii) Odôvodnenie Stanoviska SR k odporúčaniam: 226, 231- 233 doplniť nasledovne: „vid' stanovisko k UPR/216 - 224 a 227- 230. Odporúčanie je v rozpore s Ústavou SR. Podľa čl. 41 ods. 1 Ústavy SR je manželstvo jedinečný zväzok medzi mužom a ženou. Konceptuálne je v zmysle Ústavy SR a našej kultúry manželstvo zväzok dvoch spôsobilých osôb rozdielneho biologického pohlavia. Teda, v SR neplatí absolútna sloboda výberu partnera za budúceho manžela či manželku. Podľa aktuálneho právneho stavu nemožno uzatvoriť manželstvo s: iným ženatým mužom či vydatou ženou, s predkom, s potomkom, so súrodencom, s osobou mladšou ako 16 rokov, s osobou pozbavenou spôsobilosti na právne úkony, s osobou, ktorá pre duševnú poruchu nie je schopná manželstva a s osobou rovnakého pohlavia. Skutočnosť, že štát vylučuje určité osoby z možnosti uzatvorenia manželstva nie je diskriminácia, ale pojmovým a kultúrnym chápaním inštitútu manželstva. Odôvodnenie: manželstvo je v súlade s čl. 41 ods. 1 Ústavy SR jedinečný zväzok medzi mužom a ženou. Ide teda výlučne o zväzok dvoch spôsobilých osôb rozdielneho biologického pohlavia. Fakt, že manželstvo môže založiť len jeden muž a jedna žena, nie je náhodné pravidlo, ani jeho cieľom nie je kohokoľvek diskriminovať. Manželstvo totiž nie je podľa nášho právneho poriadku akékoľvek sexuálne spoločenstvo, ale jeho účelom a významom je plodenie a riadna výchova detí. Z pohľadu Ústavy SR je irelevantné, aký má osoba „gender“, pretože koncept „gender“ ako sociálneho konštruktu sme do slovenského právneho poriadku neprijali, okrem iného aj	Z	N	Vzhľadom na odsúhlasené stanovisko Ministerstvom spravodlivosti SR nie je potrebná zmena akceptácie odporúčania UPR/225. Text odôvodnenia pri odporúčaní č. 226, 231- 233 bol odsúhlasený Ministerstvom spravodlivosti SR.
-----	---	---	---	---

tým, že SR odmietla ratifikovať Istanbulský dohovor. V slovenskom právnom poriadku taktiež neplatí absolútna sloboda výberu partnera za budúceho manžela či manželku. Okolnosti vylučujúce uzavretie manželstva sú uvedené v zákone č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení. Vychádzajúc z dikcie: manželstvo nemožno uzatvoriť: so ženatým mužom či vydatou ženou, s predkom, s potomkom, medzi súrodencami, s osobou mladšou ako 16 rokov, s osobou pozbavenou spôsobilosti na právne úkony, s osobou postihnutou duševnou poruchou, ktorá pre duševnú poruchu nie je schopná manželstva a s osobou rovnakého pohlavia. Ak štát vylučuje určité osoby z možnosti uzatvorenia manželstva, nie je možné považovať to za diskrimináciu. Ide o pojmové a kultúrne chápanie inštitútu manželstva. Vzhľadom na uvedené, podľa súčasného právneho stavu je možné pre všetky úkony ohľadom spolužitia osôb osvedčiť právny stav pred notárom. Ak sa v súčasnosti vyskytujú problémy s akceptovaním blízkej osoby v praxi, ide o problém aplikačnej praxe a nie o zákonodarný problém. Navrhovaná textácia: „Skutočnosť, že štát vylučuje určité osoby z možnosti uzatvorenia manželstva nie je diskriminácia, ale pojmovým a kultúrnym chápaním inštitútu manželstva.“ bola svojho času doplnená aj do materiálu v rámci priebežného stavu plnenia odporúčaní adresovaných Slovenskej republike v rámci 3. kola univerzálneho periodického hodnotenia v polovici hodnotiaceho cyklu a navrhujeme ju doplniť aj do súčasného znenia odôvodnenia k ochrane manželstva. V rámci 3. kola univerzálneho periodického hodnotenia Rady OSN pre ľudské práva bolo k odporúčaniu prijať legislatívu schvaľujúcu manželstvo párov rovnakého pohlavia, rozšíriť všetky manželské práva na páry rovnakého pohlavia uvedené odôvodnenie, že odporúčanie je v rozpore s Ústavou. Rovnako to navrhujeme uviesť aj do súčasného materiálu. K odôvodneniu si dovoľujeme poukázať aj na Programové vyhlásenie vlády SR 2023 – 2027, v ktorom je uvedené, že osobitnú pozornosť bude vláda venovať pomoci a podpore rodín. Následne vláda			
---	--	--	--

	vyhlasuje, že Vláda SR si ctí a bude chrániť ustanovenie Ústavy SR, podľa ktorého je manželstvo jedinečným zväzkom muža a ženy. Rodinu považuje Vláda SR za základnú bunku spoločnosti. Manželstvo, rodičovstvo a rodina budú pod ochranou zákona.			
KBS	odporúčaniam 10-13 V materiáli Informácia o priebehu a výsledku posudzovania SR v rámci mechanizmu Univerzálneho periodického hodnotenia Rady OSN pre ľudské práva navrhujeme doplniť Odôvodnenie k Stanovisku SR k odporúčaniam 10-13: neakceptované, nasledovne: i) za prvú vetu Odôvodnenia doplniť nasledovný text: „Zdôvodnením uvedenej požiadavky bola skutočnosť, že existujú pochybnosti pri výklade viacerých ustanovení tohto dohovoru, že je v rozpore s Ústavou SR, nakoľko prináša rozpor s ústavnou definíciou manželstva ako zväzku muža a ženy a jedným z hlavných nedostatkov textu je definícia pojmu gender v preklade rod.“ ii) za uvedený text doplniť: "Následne Národná rada Slovenskej republiky prijala uznesenie č. 2261 z 28. novembra 2019, ktorým opakovane požiadala vládu Slovenskej republiky, aby informovala Súdny dvor Európskej únie a ďalšie príslušné inštitúcie EÚ a Radu Európy, že Istanbulský dohovor Slovenská republika neratifikuje a nesúhlasí s tým, aby EÚ pristúpila k dohovoru ako celku, bez predchádzajúceho jednomyselného súhlasu všetkých členských štátov EÚ. Národná rada Slovenskej republiky uznesením č. 2310 z 25. februára 2020 ďalej rozhodla, že ide o medzinárodnú zmluvu podľa článku 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, ktorá má prednosť pred zákonmi.“ iii) na koniec Odôvodnenia do vety končiacej slovami: „do slovenského právneho poriadku“ doplniť slová: „s prihliadnutím na dodržanie súladu s Ústavou SR a uplatnené kroky vo veci Istanbulskeho dohovoru.“ A ďalej na koniec doplniť: „Pri výklade príslušných ustanovení smernice existujú pochybnosti, že sú rovnako ako ustanovenia Istanbulskeho dohovoru v rozpore s ústavnou	Z	N	Text odôvodnenia pri odporúčaniach č. 10-13 bol odsúhlasený Ministerstvom spravodlivosti SR a Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR. SR má povinnosť vyjadriť sa k akceptácii, čiastočnej akceptácii, resp. k odmietnutiu odporúčaní najneskôr do 26. augusta 2024. Pre SR bol stanovený limit počtu slov v dokumente, ktorý bude zaslaný Rade OSN pre ľudské práva v Ženeve do 26. augusta 2024. Podrobnejšie doplnenie odôvodnenia už nie je možné vzhľadom na veľmi obmedzený maximálny počet slov pre stanovisko.

definíciou manželstva, ako zväzku muža a ženy. Ústava SR nepozná pojem „gender“ (v slovenskom preklade „rod“) vychádzajúci z ideologického konceptu „gender“ ako sociálneho konštrukt, ktorý oddeľuje pohlavie (angl. „sex“) od „gender“, ale používa pojmy muži a ženy, ako kategórie pohlavia. Aj iné pojmy vychádzajúce z rodovej terminológie sú v smernici nejasné a dajú sa prekladať rôzne, čo by mohlo priniesť odlišné interpretácie.“ Odôvodnenie: Súhlasíme s neakceptovaním odporúčaní č. 10-13, nakoľko Slovenská republika sa nemôže stať zmluvnou stranou Istanbulského dohovoru (Dohovor Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácejmu násiliu a o boji proti nemu) s poukazom na nasledovné skutočnosti: i) uznesenie NR SR č. 1697 z 29. marca 2019 k procesu ratifikácie Dohovoru Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácejmu násiliu a o boji proti nemu Slovenskou republikou (tlač 1409) a ii) uznesenie NR SR č. 2261 z 28. novembra 2019 k procesu pristúpenia Európskej únie k Dohovoru Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácejmu násiliu a o boji proti nemu Slovenskou republikou (tlač 1814); iii) písomné pripomienky Vlády Slovenskej republiky Súdnemu dvoru: Stanovisko 1/19 zástupkyne SR pred Súdom EÚ zo dňa 18.12.2019, iv) uznesenie Vlády Slovenskej republiky č. 15 z 15. januára 2020 k návrhu opatrení na zabezpečenie plnenia uznesení Národnej rady Slovenskej republiky vo vzťahu k Dohovoru Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácejmu násiliu a o boji proti nemu (Istanbulský dohovor), v) Návrh vlády na vyslovenie nesúhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Dohovorom Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácejmu násiliu a o boji proti nemu, uznesenie NR SR č. 2310 z 25. februára 2020 (tlač 1842) https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=schodze/uznesenie&MasterID=12080 vi) odoslanie listu Rade Európy prezidentkou SR, v ktorom informuje o tom, že SR sa nemôže stať zmluvnou stranou Istanbulského dohovoru, k tomu pozri napríklad: https://www.teraz.sk/najnovsie/brief-prezidentka-informovala-radu-			
---	--	--	--

	eur/450438-clanok.html (zobrazené 9.8.2024), vii) a i. Zároveň však navrhujeme podrobnejšie doplniť Odôvodnenie neakceptovania predmetných odporúčaní týkajúcich sa ratifikácie Istanbulskeho dohovoru o ďalšie relevantné skutočnosti, ktoré budú mať zároveň vplyv aj na transpozíciu smernice Európskeho parlamentu a Rady o boji proti násiliu na ženách a domácejmu násiliu. Nakoľko Istanbulský dohovor bol v Slovenskej republike odmietnutý na najvyššej úrovni žiadala Konferencia biskupov Slovenska v rámci materiálu: LP/2022/217 Návrh riadneho predbežného stanoviska k návrhu Smernice Európskeho parlamentu a Rady o boji proti násiliu na ženách a domácejmu násiliu, aby SR vyjadrila nesúhlas s návrhom smernice ako celkom. V texte návrhu smernice sa nachádzajú ustanovenia a pojmy, ktoré sú v rozpore s Ústavou SR, medzinárodnými ľudskoprávnymi dokumentami, ktorými je SR viazaná a s primárnym právom EÚ. Ústava SR nepozná pojem „gender“ vychádzajúci z ideologického konceptu „gender“ ako sociálneho konštrukt, ktorý oddeľuje pohlavie od „gendru“, ale používa pojmy muži a ženy, ako kategórie pohlavia. V Ústave SR je použitý pojem „rod“ v jeho obvyklom lingvistickom význame, teda s odkazom na predkov a potomkov, líniu rodu. Zmluva o EÚ a Zmluva o fungovaní EÚ ako pramene primárneho práva EÚ, v kvalite medzinárodnej zmluvy, poznajú pojem pohlavie v anglickom znení „sex“ a pojem „rovnosť medzi ženami a mužmi“ – „equality between women and men.“. V návrhu smernice sme žiadali vypustiť pojem „gender“ v slovenskom jazyku preložený ako „rod“ a všetky ostatné pojmy z neho vychádzajúce. Všetky pripomienky Konferencie biskupov Slovenska spolu s odôvodnením sa nachádzajú na portáli slov-lex.sk. V tejto súvislosti poukazujeme aj na Programové vyhlásenie vlády SR 2023 – 2027, v ktorom je uvedené, že Vláda si ctí a bude chrániť ustanovenie Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého je manželstvo jedinečným zväzkom muža a ženy.			
--	--	--	--	--

KBS	odporúčaniam č. 129 - 132 V materiáli Informácia o priebehu a výsledku posudzovania SR v rámci mechanizmu Univerzálneho periodického hodnotenia Rady OSN pre ľudské práva navrhujeme Odporúčania č. 129 - 132, nasledovne: i) Stanovisko SR k odporúčaniu 129 navrhujeme zmeniť na: „neakceptované“ ii) Stanovisko SR k odporúčaniu 130 navrhujeme zmeniť na: „neakceptované“ iii) Stanovisko SR k odporúčaniu 132 navrhujeme zmeniť na: „neakceptované“ a zároveň Odôvodnenie k odporúčaniam č. 129-132 navrhujeme doplniť nasledovným znením: „Riešenie sexuálnych a reprodukčných práv a otázky sexuálneho a reprodukčného zdravia zasahujú do otázok týkajúcich sa národnej identity, o ktorých neexistuje všeobecná zhoda v SR. Pojmy sexuálne a reprodukčné zdravie/práva sú právne neurčité a nemajú oporu v medzinárodnej legislatíve týkajúcej sa ľudských práv. Podporujeme odporúčania, ktorých snahou je posilniť všeobecne dostupnú zdravotnú starostlivosť, spoluprácu a výmenu skúseností a najlepších postupov v sektore zdravotníctva, avšak nesúhlasíme, aby SR boli odporúčané inštitúty sexuálnych a reprodukčných práv/ zdravia, ktoré priamo odporujú právu na život, prípadne zasahujú do mechanizmu na ochranu nenarodeného života vyplývajúceho priamo z Ústavy SR. Odôvodnenie: Prioritou v oblasti zdravia, t. j. v sektore zdravotníctva má byť zlepšovanie prístupu k zdravotnej starostlivosti. Pojmy sexuálne a reprodukčné zdravie/sexuálne a reprodukčné práva/služby sexuálnej a reprodukčnej zdravotnej starostlivosti bývajú mnohokrát spojené s podporou, povzbudením alebo propagáciou neetických a zdraviu škodlivých výkonov, ako je umelé ukončenie tehotenstva, problematika tzv. interrupcií, sterilizácie, antikoncepcie, asistovanej reprodukcie a náhradného materstva. Riešenie sexuálnych a reprodukčných práv zasahuje do otázok týkajúcich sa národnej identity, o ktorých neexistuje v SR všeobecná zhoda. Taktiež zdôrazňujeme, že pojmy sexuálne a reprodukčné zdravie/práva, resp. služby sexuálnej a reprodukčnej	Z	N	Vzhľadom na odsúhlasené stanovisko Ministerstvom zdravotníctva SR a Ministerstvom spravodlivosti SR nie je potrebná zmena akceptácie odporúčaní č. 129, 130 a 132.
-----	---	---	---	---

	starostlivosti sú právne neurčité a nemajú oporu v medzinárodnej legislatíve týkajúcej sa ľudských práv. Neexistuje medzinárodným právom uznané právo na potrat. Abort a abortívne služby nie je možné považovať za prostriedky reprodukčného zdravia. Medzinárodným právom je uznané právo na život, k tomu pozri: čl. 3 Všeobecnej deklarácie ľudských práv, čl. 6 ods. 1 Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach, článok 2 Európskeho dohovoru o ľudských právach. Ďalej pojem lekárske asistovaná reprodukcia je zavádzajúci a jej výkon odporuje zásadám etiky založenej na prirodzenom mravnom zákone, rešpektovaní ľudskej dôstojnosti a ľudských práv podľa záväzných medzinárodných dokumentov. Inštitút náhradné materstvo sa prekrýva s problematikou obchodovania s ľuďmi. A i. Odporúčania bližšie nekonkretizovaným spôsobom používajú uvedené právne neurčité a kontroverzné pojmy, ktoré by mohli pokrývať aj inštitúty a situácie, ktoré súčasný slovenský právny poriadok neupravuje alebo nepozná, prípadne uvedené neurčité a kontroverzné pojmy môžu byť interpretované spôsobom odporujúcim právnemu poriadku Slovenskej republiky. Hoci podporujeme odporúčania, ktorých snahou je posilniť všeobecne dostupnú zdravotnú starostlivosť, spoluprácu a výmenu skúseností a najlepších postupov v sektore zdravotníctva, nesúhlasíme, aby SR boli odporúčané inštitúty sexuálnych a reprodukčných práv/služieb/zdravia, ktoré priamo odporujú právu na život, prípadne zasahujú do mechanizmu ústavnej zásady na ochranu života. Katolícka cirkev opakovane vyzýva všetky dotknuté subjekty, aby sa v podmienkach Slovenskej republiky konkrétnymi činmi a iniciatívami zasadzovali za vytváranie prostredia a spoločenskej atmosféry priateľskej k ženám a k rodinám, aby sa tak maximálne obmedzili situácie, keď sa žena cíti nútená rozhodovať sa proti počatému životu, a aby sa rozvíjali všetky formy účinnej, diskkrétnej a dôstojnej a skutočné dobro ženy rešpektujúcej pomoci, s ktorými môže žena v takýchto ťaživých situáciách počítať. Programové vyhlásenie vlády SR 2023 –			
--	--	--	--	--

	2027 obsahuje odkaz na ochranu života, a síce, že Slovenská republika je štát hlásiaci sa k ochrane života. Cieľom sociálnej politiky je poskytnúť ženám a matkám dostatočnú mieru podpory tak, aby pri rozhodovaní o živote detí v čase tehotenstva cítili plnú mieru spoločenskej podpory a rozumeli alternatívam nožnej pomoci, vrátane možnosti anonymizovaného pôrodu a adopcie detí. Vláda si ctí ustanovenie ústavy, podľa ktorého je ľudský život hodný ochrany už pred narodením.			
KBS	odporúčaniam č. 216 -224 a 227- 230 V materiáli Informácia o priebehu a výsledku posudzovania SR v rámci mechanizmu Univerzálneho periodického hodnotenia Rady OSN pre ľudské práva navrhujeme text návrhu Odôvodnenia k Stanovisku SR k odporúčaniam č. 216 -224 a 227- 230: neakceptované, vypustiť a nahradiť nasledovným znením: „LGBTI osoby majú v Slovenskej republike garantovaný rovnaký rozsah práv ako iné osoby, vrátane ľudských práv. Žiadny zákon nestanovuje ako podmienku vylúčenia z nároku príslušnosť k LGBTI. LGBTI osoby majú možnosť upraviť si svoje spolužitie úplne rovnako ako nezosobašené heterosexuálne páry. Niet rozdielu medzi osobami žijúcimi v spoločnej domácnosti v požívaní ich práv, teda sexuálna orientácia je pred štátom irelevantná. Aj heterosexuálne aj homosexuálne aj akékoľvek iné priateľské asexuálne páry môžu upraviť svoje spolužitie pred notárom, a to v otázke chápania svojho postavenia ako blízkych osôb podľa § 116 Občianskeho zákonníka. Akékoľvek osoby sú oprávnené nadobúdať majetok do podielového spoluvlastníctva. Akákoľvek osoba môže zriaďovať závet v prospech akejkoľvek inej osoby, bez ohľadu na spolužitie či sexuálnu orientáciu. Taktiež dedia tí, ktorí žili s poručiťom najmenej po dobu jedného roka pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti a ktorí sa z tohto dôvodu starali o spoločnú domácnosť alebo boli odkázaní výživou na poručiťa. Rovnako práva obsiahnuté v Zákonníku práce sa viažu na akúkoľvek inú osobu,	Z	N	Text odôvodnenia pri odporúčaní č. 216 -224 bol odsúhlasený Ministerstvom spravodlivosti SR, Ministerstvom zdravotníctva SR a Ministerstvom vnútra SR. Text odôvodnenia pri odporúčaní č. 227- 230 bol odsúhlasený Ministerstvom spravodlivosti SR.

	ktorá so zamestnancom žije spoločne v domácnosti. Taktiež zdravotné informácie podľa (§ 25 ods. 1 písm. b)) zákona o zdravotnej starostlivosti sa poskytujú akejkol'vek "blízkej osobe".“ Zároveň navrhujeme analogicky upraviť stanovisko SR k odporúčaniam č. 44 a 61 v časti týkajúcej sa LGBTQI+. Odôvodnenie: Súhlasíme so Stanoviskom SR neakceptovať odporúčania č. 216-224 a 227-230, pričom navrhujeme korigovať Odôvodnenie. LGBTI osoby majú v Slovenskej republike garantovaný rovnaký rozsah práv ako iní občania, vrátane ľudských práv. Žiadny zákon nestanovuje ako podmienku vylúčenia z nároku príslušnosť k LGBTI. LGBTI osoby majú možnosť upraviť si svoje spolužitie úplne rovnako ako nezosobášené heterosexuálne páry. Niet rozdielu medzi spoluživými osobami v požívaní ich práv, teda sexuálna orientácia je pred štátom irelevantná. Príkladný výpočet práv: Heterosexuálne, homosexuálne aj akékoľvek iné priateľské/asexuálne páry môžu upraviť svoje spolužitie pred notárom, a to v otázke chápania svojho postavenia ako blízkych osôb podľa § 116 Občianskeho zákonníka: Blízkou osobou v súlade s § 116 OZ je: - príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel -iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmú, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmú. Je teda možné, aby notár úradne osvedčil, že osoba je si s niekým osobou blízkou (napríklad aj mimo spolužitia v spoločnej domácnosti). Osobu blízku takto chápe aj judikatúra súdov, ktoré v prípade pochybností zisťujú, či sú dve osoby vo vzájomnom kontakte, či si pomáhajú a či ujmú, ktorú jedna z nich utrpela, druhá pociťuje ako vlastnú. Pokiaľ ide o vzájomné zastupovanie osôb/partnerov, uvedené je možné riešiť vyhotovením plnomocenstva podľa § 31 OZ na konkrétne úkony. Akékoľvek osoby (napríklad aj manželia) sú oprávnené nadobúdať majetok do podielového spoluvlastníctva. Akákoľvek osoba môže zriadiť závet v prospech akejkol'vek inej osoby, bez ohľadu na spolužitie či sexuálnu orientáciu. Podľa § 474 ods. 1 Občianskeho zákonníka môžu dediť tí, ktorí žili s poručiteľom			
--	---	--	--	--

	najmenej po dobu jedného roku pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti a ktorí sa z tohto dôvodu starali o spoločnú domácnosť alebo boli odkázaní výživou na poručiteľa. Rovnako práva obsiahnuté v Zákonníku práce sa viažu na akúkoľvek inú osobu, ktorá so zamestnancom žije spoločne v domácnosti. Podľa § 40 ods. 5 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v platnom znení rodinný príslušník na účely tohto zákona je manžel, vlastné dieťa, dieťa zverené zamestnancovi do náhradnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu alebo dieťa zverené zamestnancovi do starostlivosti pred rozhodnutím súdu o osvojení, rodič zamestnanca, súrodenec zamestnanca, manžel súrodenca zamestnanca, rodič manžela, súrodenec manžela, prarodič zamestnanca, prarodič jeho manžela, vnuk zamestnanca a - iná osoba, ktorá so zamestnancom žije spoločne v domácnosti. Rovnako sprístupňovanie údajov zo zdravotnej dokumentácie podľa § 25 ods. 1 písm. b) zák. č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení sa umožňuje manželovi alebo manželke, dieťaťu alebo rodičovi alebo ich zákonnému zástupcovi po smrti tejto osoby, a to v celom rozsahu; ak takáto osoba nie je, osobe plnoletej, ktorá s ňou žila v čase smrti v domácnosti, BLÍZKEJ OSOBE alebo ich zákonnému zástupcovi. Pokiaľ štát pri niektorých konkrétnych právach stanoví iný okruh poberateľov, je to odôvodnené charakterom konkrétneho práva. Napríklad nárok na sociálnu dávku ošetrovné, ktorá je upravená v § 39 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov má nárok výlučne poistenec, ktorý ošetruje príbuzného v priamom rade, choré dieťa, ktoré nie je príbuzný v priamom rade, chorého súrodenca, chorého manžela, chorú manželku alebo chorého rodiča manžela alebo manželky,... najmä z dôvodu, aby sa nezneužívala. Z uvedeného vyplýva, že v žiadnom prípade nejde o diskrimináciu žiadnej skupiny osôb, ale o			
--	--	--	--	--

	legitímny cieľ zákonodarcu obmedziť okruh potenciálnych poberateľov sociálnej dávky.			
MFSR	Celému materiálu Ministerstvo financií SR je označené ako spolupracujúci subjekt pri niektorých opatreniach (napr. UPR/31, UPR 92, UPR/208). Žiadame vypustiť Ministerstvo financií SR ako spolupracujúci subjekt pri tých opatreniach, kde je uvedené iba z dôvodu finančného zabezpečenia. V tejto súvislosti je potrebné vypustiť ministra financií z bodu B.2. návrhu uznesenia vlády SR.	Z	A	Pripomienka bola zapracovaná.
MFSR	doložka vybraných vplyvov V doložke vybraných vplyvov je označený žiadny vplyv na rozpočet verejnej správy. Všetky vplyvy, ktoré z odporúčaní vyplnú, bude potrebné zabezpečiť v rámci schválených limitov dotknutých subjektov verejnej správy, bez dodatočných požiadaviek na rozpočet verejnej správy. Uvedené žiadame zohľadniť v časti 10. Poznámky doložky vybraných vplyvov.	Z	A	Pripomienka bola zapracovaná.
MPSVRSR	Celému materiálu Navrhujeme zmenu poradia gestorov odporúčaní 150-157 tak, aby na prvom mieste bolo MS SR. Odôvodnenie: Vzhľadom na charakter odporúčaní je vhodnejšia zmena poradia gestora z MPSVR SR na MS SR.	O	N	Poradie gestorov neurčuje charakter odporúčaní.
MPSVRSR	K doložke vybraných vplyvov Všetky body doložky okrem prvého bodu (Základné údaje) je potrebné prečíslovať. Body označené ako 1. (Definovanie problému) až 13. (Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia...) musia byť očíslované ako body 2. až 14. Odôvodnenie: Doložka obsahuje dva body označené rovnakým číslom (1.). Pripomienka je v súlade s aktuálnym znením Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov.	O	A	Pripomienka bola zapracovaná.

MSSR	K vlastnému materiálu všeobecne Navrhujeme predložený materiál doplniť o návrh stanoviska vlády Slovenskej republiky k akceptácii, čiastočnej akceptácii, resp. odmietnutiu jednotlivých odporúčaní, ktoré bude po schválení komunikované Rade OSN pre ľudské práva v zmysle bodu 3. doložky vybraných vplyvov (ciele a výsledný stav). Odôvodnenie: Rada OSN pre ľudské práva limituje odpoveď hodnoteného štátu, a teda celý vlastný materiál nemôže slúžiť na tento účel.	O	N	Rade OSN pre ľudské práva bude zaslané stanovisko vlády Slovenskej republiky k akceptácii, čiastočnej akceptácii, resp. odmietnutiu jednotlivých odporúčaní v požadovanej forme v rozsahu max. 2600 slov v anglickom jazyku vychádzajúc z materiálu na rokovanie vlády SR.
MSSR	K obalu Názvy povolání, funkcií a hodností sa píše s malým začiatočným písmenom, a preto odporúčame slovo „Minister“ nahradiť slovom „minister“. Odôvodnenie: gramatická pripomienka	O	A	Pripomienka bola zapracovaná. Gramatická chyba vznikla v elektronickom systéme Slov-Lex.
MSSR	K predkladacej správe Odporúčame doplniť do predkladacej správy informáciu o tom, že Slovenská republika má povinnosť vyjadriť sa k akceptácii, čiastočnej akceptácii, resp. k odmietnutiu odporúčaní najneskôr do 26. augusta 2024. Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka	O	A	Pripomienka bola zapracovaná. Informácia „Slovenská republika má povinnosť vyjadriť sa k akceptácii, čiastočnej akceptácii, resp. k odmietnutiu odporúčaní najneskôr do 26. augusta 2024" bola doplnená do predkladacej správy.

MSSR	K uzneseniu vlády SR Odporúčame nahradiť slová „podpredsedovi vlády pre Plán obnovy a odolnosti a využívanie eurofondov“ slovami „podpredseda vlády pre plán obnovy a znalostnú ekonomiku“. Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka	O	N	Nie je potrebné nahrádzať slová „podpredsedovi vlády pre Plán obnovy a odolnosti a využívanie eurofondov“ slovami „podpredseda vlády pre plán obnovy a znalostnú ekonomiku“. V materiáloch na rokovanie vlády sa uvádzajú slová „podpredseda vlády pre Plán obnovy a odolnosti a využívanie eurofondov“.
MSSR	K doložke vybraných vplyvov Odporúčame upraviť číslovanie jednotlivých bodov doložky vybraných vplyvov. Odôvodnenie: precizovanie textu	O	A	Pripomienka bola zapracovaná. Číslovanie jednotlivých bodov doložky vybraných vplyvov bolo upravené.
MSSR	K vlastnému materiálu Odporúčame v prípade odporúčaní UPR/79 a UPR/80 uviesť ako gestora popri Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky aj Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, ktoré je v materiáli uvedené ako spolupracujúci subjekt pri predmetných odporúčaníach. Odôvodnenie: Uvedené sa navrhuje z dôvodu jednotnosti v obdobných odporúčaníach vid'. gestori bodov UPR/82, UPR/88 a UPR/99.	O	A	Pripomienka bola zapracovaná.

MSSR	K vlastnému materiálu Odporúčame vložiť pred bod I. s názvom „Informácia o priebehu a výsledku posudzovania SR v rámci mechanizmu Univerzálneho periodického hodnotenia Rady OSN pre ľudské práva“ názov predloženého materiálu, ktorým je „Odporúčania adresované Slovenskej republike počas štvrtého kola Univerzálneho periodického hodnotenia Rady OSN pre ľudské práva“. Odôvodnenie: precizovanie textu	O	N	Odporúčanie berieme na vedomie.
MZSR	obal Obyčajná pripomienka - obal predkladaného materiálu navrhujeme opraviť výraz „minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky“ na „minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky“. Odôvodnenie: oprava gramatickej chyby.	O	A	Pripomienka bola zapracovaná. Gramatická chyba vznikla v elektronickom systéme Slov-Lex.
SNSLP	Vlastnému materiálu Pripomienka k vlastnému materiálu - odporúčania UPR/216-224, UPR/226-233 SNSLP navrhuje prehodnotiť stanovisko SR k uvedeným odporúčaniam UPR/216 – 224 a UPR/226 - 233 a odporúčania akceptovať. Odôvodnenie: Neakceptovanie odporúčania odôvodňuje predkladateľ stanoviskom, že práva LGBTI+ budú zahrnuté do pripravovanej celoštátnej stratégie ochrany ľudských práv. Príslušné odôvodnenie predkladateľa podľa SNSLP dostatočne nevysvetľuje prečo má byť odporúčanie neakceptované, vzhľadom na to, že aktuálne nie sú známe bližšie informácie o príprave celoštátnej stratégie ochrany ľudských práv, vrátane cieľov stratégie a jej obsahu, resp. oblastí ochrany ľudských práv, procesu tvorby stratégie, časového harmonogramu tvorby stratégie či zapojenia relevantných aktérov do tvorby stratégie. Aj napriek záväzku v Celoštátnej stratégii ochrany a podpory ľudských práv z roku 2015, Slovenská republika dodnes neprijala akčný plán alebo iný strategický dokument týkajúci sa rovnosti LGBTI+ ľudí zahŕňajúceho komplex koordinovaných	O	N	Vzhľadom na odsúhlasené stanovisko Ministerstvom spravodlivosti SR, Ministerstvom vnútra SR a Ministerstvom zdravotníctva SR nie je potrebná zmena akceptácie odporúčaní 216 - 224 a 226 - 233.

	opatrení zameraných na zlepšenie ochrany práv LGBTI+ ľudí na čo SNSLP opakovane a dlhodobo upozorňuje. Naopak, v posledných rokoch bolo zaznamenaných mnoho legislatívnych pokusov, ktoré možno považovať za snahy o obmedzenie práv LGBTI+ osôb, ako aj zhoršené vnímanie bezpečnosti LGBTI+ osôb aj v kontexte teroristického útoku z októbra 2022. Aj vzhľadom na tieto skutočnosti vníma SNSLP ako dôležité akceptovať a následne implementovať uvedené odporúčania UPR/216 – 224 a UPR/226 – 233.			
SNSLP	Vlastnému materiálu Pripomienka k vlastnému materiálu - odporúčanie UPR/213 Slovenské národné stredisko pre ľudské práva (SNSLP) víta akceptovanie väčšiny odporúčaní adresovaných Slovenskej republike počas štvrtého kola Univerzálneho periodického hodnotenia Rady OSN pre ľudské práva. Zároveň SNSLP navrhuje prehodnotiť stanovisko SR k odporúčaniu UPR/213 a odporúčanie akceptovať. Odôvodnenie: Neakceptovanie odporúčania odôvodňuje predkladateľ stanoviskom, že na vnútroštátnej úrovni prebehne analýza najlepšieho prostriedku ako zabezpečiť nápravu. Príslušné odôvodnenie predkladateľa podľa SNSLP dostatočne nevysvetľuje prečo má byť odporúčanie neakceptované. SNSLP má za to, že napriek formálnemu „Ospravedlneniu vlády SR za sterilizáciu žien v rozpore so zákonom“ z roku 2021, súčasný vnútroštátny rámec neumožňuje zasiahnutým ženám dosiahnuť adekvátnu nápravu porušení ľudských práv, ku ktorým došlo nútenými sterilizáciami v rokoch 1966 – 1989 a v rokoch 1990 - 2004. Na tento problém upozornil pri svojej návšteve Slovenskej republiky v júli 2024 aj komisár Rady Európy pre ľudské práva, ktorý vyzval vládu SR, aby bezodkladne zabezpečila spravodlivosť a to aj vytvorením dostupného a účinného mechanizmu odškodnenia. Zároveň v roku 2023 prebehli legislatívne aktivity s účelom vytvorenia kompenzačného mechanizmu pre ženy, ktoré boli sterilizované v rozpore so zákonom –	O	N	Vzhľadom na odsúhlasené stanovisko Ministerstvom spravodlivosti SR, Ministerstvom zdravotníctva SR a Úradom splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity nie je potrebná zmena akceptácie odporúčania UPR/213.

	legislatívny zámer zákona o jednorazovom finančnom odškodnení žien sterilizovaných v rozpore s právom ako aj návrh poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Petra Polláka na vydanie zákona o jednorazovom finančnom odškodnení osôb sterilizovaných v rozpore s právom a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov. V rámci legislatívneho procesu k navrhovaným aktivitám vzniesli SNSLP ako aj ďalší aktéri viacero pripomienok a podnetov. Aktuálne nie je dostatočne jasné, akým spôsobom bude vláda SR v procese tvorby mechanizmu odškodnenia pokračovať.			
Verejnosť	vlastnému materiálu. V časti UPR/55 vlastného materiálu, riadku Stanovisko SR k odporúčaniam 44 – 55 navrhujeme slovo „akceptované“ nahradiť slovom „čiastočne akceptované“. Zdôvodnenie: Máme za to, že antidiskriminačný zákon č. 365/2004 Z. z. v znení nesk. predpisov je úplne, plne uplatňovaný.	O	N	Vzhľadom na odsúhlasené stanovisko Ministerstvom spravodlivosti SR, Ministerstvom vnútra SR, Ministerstvom školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR, Ministerstvom zdravotníctva SR, Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Úradom splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity nie je potrebná zmena akceptácie odporúčaní 44 - 55.
Verejnosť	k UPR/13: V UPR/13 Vlastného materiálu, v časti Odôvodnenie navrhujeme na konci	O	N	Text odôvodnenia pri odporúčaní 10 - 13 bol

	doplniť vetu: „Národná rada Slovenskej republiky uznesením č. 2310 z 25. februára 2020 k návrhu na vyslovenie nesúhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s Dohovorom Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácejmu násiliu a o boji proti nemu podľa čl. 86 písm. d) Ústavy Slovenskej republiky nevyslovila súhlas s Dohovorom Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácejmu násiliu a o boji proti nemu.“. Odôvodnenie: Navrhujeme sa pre úplnosť doplniť text Odôvodnenia neakceptovania odporúčaní adresovaných Slovenskej republike.			odsúhlasený Ministerstvom spravodlivosti SR a Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR.
Verejnosť	Odporúčania adresované Slovenskej republike V UPR/196 Odporúčaní navrhujeme slovo „akceptované“ zmeniť na „čiastočne akceptované“. Odôvodnenie: Máme za to, že rómske obyvateľstvo v SR nie je diskriminované. Nie je teda jasné, o aké zníženie diskriminácie by malo ísť.	O	N	Vzhľadom na odsúhlasené stanovisko Úradom splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity nie je potrebná zmena akceptácie odporúčania UPR/196.
Verejnosť	Odporúčaniam adresovaným Slovenskej republike V UPR/197 navrhujeme slovo „akceptované“ zmeniť na „neakceptované“. Zdôvodnenie: V SR občania patriaci k etnickým skupinám majú plnú možnosť účasti na verejných záležitostiach, ako občania nepatriaci k etnickým skupinám. Nie je čo zabezpečiť.	O	N	Vzhľadom na odsúhlasené stanovisko Úradom splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny nie je potrebná zmena akceptácie odporúčania UPR/197.
Verejnosť	Vlastný materiál V UPR/200, v riadku Stanovisko SR navrhujeme slovo „akceptované“ zmeniť na „neakceptované“. Odôvodnenie: Máme za to, že nie sú potrebné programy na podporu zápisu do škôl. Nie je jasné o aké prelomenie cyklu údajnej stigmatizácie a diskriminácie by malo ísť.	O	N	Vzhľadom na odsúhlasené stanovisko Úradom splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, Úradom splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny a

				Ministerstvom školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR nie je potrebná zmena akceptácie odporúčania UPR/200.
Verejnosť	vlastnému materiálu V UPR/212 vlastného materiálu, v časti Stanovisko SR k odporúčaniam 212 slovo „akceptované“ navrhujeme zmeniť na „neakceptované“. Odôvodnenie: Máme za to, že v Slovenskej republike rómske deti v školách nie sú izolované, nie sú diskriminované.	O	N	Vzhľadom na odsúhlasené stanovisko Ministerstvom školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR a Úradom splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity nie je potrebná zmena akceptácie odporúčania UPR/212.
Verejnosť	K UPR/224 Vlastného materiálu V UPR/224, riadku Odôvodnenie požadujeme slová „Práva LGBTI+ budú zahrnuté do pripravovanej celoštátnej stratégie ochrany ľudských práv“ zmeniť na: „LGBTI osoby sú chránené Ústavou Slovenskej republiky a ostatnými zákonmi Slovenskej republiky tak, ako všetky ostatné osoby.“. Zdôvodnenie: Máme za to, že dajaká celoštátna stratégia ochrany ľudských práv v SR nenahradzuje a nemôže nahradiť prijaté zákony Slovenskej republiky. Podľa nás spolužitie osôb rovnakého pohlavia možno bez problému riešiť v rámci a v rozsahu slovenského Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov.	O	N	Text odôvodnenia pri odporúčaní 216 - 224 bol odsúhlasený Ministerstvom spravodlivosti SR, Ministerstvom vnútra SR a Ministerstvom zdravotníctva SR.
Verejnosť	vlastný materiál, UPR 226 - 233 V UPR/233, riadku Odôvodnenie slová „vid’ stanovisko k UPR/224.“ požadujeme zmeniť na: „Slovenská republika neuvažuje o prijatí zákona, ktorý	O	N	Text odôvodnenia pri odporúčaní UPR/233 bol

	by umožňoval registrované partnerstvo osôb rovnakého pohlavia. Zdôvodnenie: Dospelé osoby rovnakého pohlavia v SR môžu riešiť vzájomné vzťahy v rámci ustanovení Občianskeho zákonníka. V SR manželstvo je jedinečný zväzok medzi mužom a ženou.			odsúhlasený Ministerstvom spravodlivosti SR.
Verejnost'	VI. materiál Vo VI. materiáli, UPR/208 navrhujeme slovo „akceptované“ na „neakceptované“. Odôvodnenie: Podľa nás Slovenská republika zabezpečuje primerané zdroje na ochranu práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám, vrátane zdrojov na implementáciu akčného plánu na ochranu ich práv. Nie je potrebné akceptovať navrhované odporúčanie 208.	O	N	Vzhľadom na odsúhlasené stanovisko Úradom splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny a Úradom splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity nie je potrebná zmena akceptácie odporúčania UPR/208.
Verejnost'	Vlastnému materiálu Vo Vlastnom materiáli, časti UPR/224, v riadku Odôvodnenie navrhujeme vetu „Práva LGBTI+ budú zahrnuté do pripravovanej celoštátnej stratégie ochrany ľudských práv“ navrhujeme zmeniť na: „Práva LGBTI osôb sú Slovenskej republike zabezpečené v rozsahu ustanovenom v Ústave Slovenskej republiky.“. Zdôvodnenie: Máme za to, že v SR nie je potrebné pripravovať novú celoštátnu stratégiu ochrany ľudských práv.	O	N	Vzhľadom na odsúhlasené stanovisko Ministerstvom spravodlivosti SR, Ministerstvom vnútra SR a Ministerstvom zdravotníctva SR nie je potrebná zmena odôvodnenia pri odporúčaní UPR/224.
Verejnost'	k Vlastnému materiálu, UPR/199 Vo Vlastnom materiáli, riadku Stanovisko SR k odporúčaniu 199 slovo „akceptované“ navrhujeme zmeniť na „neakceptované“. Odôvodnenie: Podľa nás v Slovenskej republike osoby patriace k národnostným menšinám a etnickým skupinám nie sú nijako diskriminované. Nie je vôbec jasné, o aké	O	N	Vzhľadom na odsúhlasené stanovisko Úradom splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny, Úradom splnomocnenca

	náboženské menšiny by malo ísť. Registrované cirkvi a náboženské spoločnosti v SR majú potrebné práva.			vlády SR pre rómske komunity a Ministerstvom kultúry nie je potrebná zmena akceptácie odporúčania UPR/199.
Verejnost'	k UPR/192 Vo vlastnom materiáli, UPR/192, riadku Stanovisko SR k odporúčaniam 189 – 192 slovo „akceptované“ navrhujeme zmeniť na „čiastočne akceptované“. Zdôvodnenie: - máme za to, že v SR ochrana etnických skupín je zabezpečená, - nie je jasný význam slov „Zvýšiť informovanosť v bežnom vzdelávaní“ a o aké predsudky voči niektorým etnickým a náboženským menšinám by malo ísť, - úplné vykonávanie právnych noriem na ochranu práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám podľa nás je zabezpečené, - nesúhlasíme s tým, že treba zdvojnásobiť(!) úsilie na zabezpečenie rovnakých príležitostí pre účasť etnických skupín na všetkých úrovniach riadenia, keďže podľa nás v SR rovnaké príležitosti sú zabezpečené.	O	N	Vzhľadom na odsúhlasené stanovisko Úradom splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny, Ministerstvom školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR a Ministerstvom vnútra SR nie je potrebná zmena akceptácie odporúčaní 189 – 192.
Verejnost'	Vlastnému materiálu: Vo Vlastnom materiáli, UPR/58, časti Stanovisko SR k odporúčaniam 57 – 58 navrhujeme slovo „akceptované“ zmeniť na „čiastočne akceptované“. Odôvodnenie: Podľa nás v SR osoby patriace k rómskej národnostnej menšine a osoby afrického pôvodu nie sú diskriminované.	O	N	Vzhľadom na odsúhlasené stanovisko Ministerstvom spravodlivosti SR a Ministerstvom vnútra SR nie je potrebná zmena akceptácie odporúčaní 57 - 58.
Verejnost'	Vlastný materiál. Vo Vlastnom materiáli, v UPR/193 slovo „akceptované“ navrhujeme zmeniť na	O	N	Vzhľadom na odsúhlasené stanovisko Ministerstvom spravodlivosti SR nie je

	„neakceptované“. Zdôvodnenie: Podľa nás Rómovia a osoby afrického pôvodu nie sú v SR rasovo diskriminovaní.			potrebná zmena akceptácie odporúčania UPR/193.
--	---	--	--	--